

PERSBERICHT

Zelhem, 4 september 2019

*Auteur ontdekt tijdens familieonderzoek
verrassende geschiedenis van Achterhoekse dominee*

Eén van de oudst bekende zaken in Nederland waarbij een kerkelijk ambtsdrager vanwege zijn seksuele mores is ontslagen

ASSEN – In 1688 is het dan zover. Na ruim vijf jaar procederen valt in Hengelo (Gld) definitief het doek voor ds. Henricus Rumpius. Al in 1682 doet zijn dienstmeid Geertruij haar beklag over hem. Niet lang daarna wordt hij geschorst van het bedienen van het Heilig Avondmaal, maar dan... Het boek *Een beerput die geen doofpot werd* is vanaf 1 november 2019 landelijk verkrijgbaar.

De Classis Zutphen, de regionale kerkvergadering, weet van wanten, maar de Gelderse Synode is het niet met haar beslissing eens. De plaatselijke kerkenraad is verdeeld, en de lidmaten zijn dat ook. Een en ander mondt uit in een situatie waarin de landdrost zich genoodzaakt ziet in te grijpen door de kerkdeur op slot te houden. Zelfs de president van het Hof van Gelre raakt erbij betrokken.

De gerechtelijke procedures

Het verhaal volgt de loop van hoe de Kerk en de wereldlijke overheid omgaan met een drama dat ook vandaag de dag nog herkenbaar is. Dit alles niet zonder intriges. Vanuit het adagium 'de aanval is de beste verdediging' begint de dominee prompt na zijn schorsing een rechtszaak tegen Geertruij. Zijn aanklacht luidt kort gezegd: laster. Tegen het vonnis gaat de dienstmeid in beroep bij het Hof van Gelre. Maar of dat wel zo'n verstandige beslissing was... Maar ook de overheid begint een zaak, een strafzaak: **voor zover bekend de oudste zaak in ons land waarin Justitie een kerkelijk ambtsdrager vanwege zijn seksuele gedrag is gaan vervolgen.**

De dorpsgemeenschap

Tijdens de verschillende processen ziet pastoor Rumpius er geen been in oude koeien uit de dorpsvloot te halen die er anders gegarandeerd in waren blijven liggen. Dit om getuigen verdacht te maken die belastende verklaringen over hem hebben afgelegd. Daarmee zorgt hij voor onderlinge tegenstellingen in het dorp. Heel bijzonder hoe gedetailleerd de getuigenissen van de dorpingen zijn en zo tevens een beeld schetsen van het tijdvak. Van hoe het ging zoals het ging. Ook de plaatselijke rechter speelt een rol. Sommigen noemen hem partijdig.

Arm en rijk

Ds. Rumpius wordt daarnaast beschuldigd van blasfemie. Hiermee zien we meteen ook een voetafdruk van de godsdienstkwesies van die tijd. Uiteraard gaat het ook over 'eer, goede naam en faam', en over arm en rijk; de dominee kan immers een advocaat betalen. En over zijn Hengelose familieleden. Tot op de dag van vandaag prijkt zijn naam op de lijst predikanten in de Hengelose Remigiuskerk. Erachter staat 'Ontzet'. De reden daarvan is nu bekend.

Lees de eerste drie hoofdstukken in het inlijkkexemplaar via www.hetboekenschap.nl/beerput

Over de auteur

Alice Garritsen (1953) is al jaren bezig met haar familiegeschiedenis. De 'poppetjes' interesseren haar niet zo, maar hun verhalen des te meer. Bij toeval is ze daarbij op dit bijzondere verhaal gestuit. Ruim 7000 bladzijden oud-Nederlands handschrift heeft ze doorgeworsteld om de onderste steen boven te krijgen.

De auteur was 25 jaar samensteller van Pyttersen's Nederlandse Almanak, jaarlijks verschijnend handboek van organisaties, instellingen en personen in Nederland. Sinds 1984 is ze redacteur van de Pius Almanak, Jaarboek Katholiek Nederland.

Bibliografische gegevens

Titel	Een beerput die geen doofpot werd
Ondertitel	Hengelo (Gld) 1682-1688: het ontslag van dominee Rumpius
ISBN	9789492723642
NUR	693, 695
BISAC	HIS037040 Modern/17th Century; HIS054000 Social History
Auteur	Alice Garritsen
Ontwerp	Joost van Ommen
Fotografie omslag	Nico Kwakman
Boekproductie	Het Boekenschap
Uitvoering	Softcover
Aantal pagina's	272
Formaat	160 x 230 mm staand
Verschijningsdatum	31-10-2019
Prijs	Voorverkoop: € 19,50 incl. btw Vanaf 1 november 2019: € 24,50 incl. btw

===

Noot voor de redactie, niet voor publicatie

Boekpresentatie

U bent als journalist van harte uitgenodigd tot het bijwonen van de boekpresentatie.

Deze vindt plaats op **donderdag 31 oktober 2019** in de Remigiuskerk te Hengelo (Gld), Kerkstraat 42, aanvang 20.00 uur.

Spreeker: mr. Eva Kwakman, landelijk officier van justitie Huiselijk Geweld en Zeden. Zij zal vertellen over de tegenwoordige strafrechtelijke aanpak van seksueel misbruik.

Het eerste exemplaar wordt in ontvangst genomen door ds. Aleida Blanken, de huidige predikant.

Graag ontvangen wij uw aanmelding via garritsenalice@gmail.com

Recensie-exemplaren en interviewverzoeken

Voor informatie hierover kunt u contact opnemen met Het Boekenschap via

info@hetboekenschap.nl of direct met auteur Alice Garritsen via garritsenalice@gmail.com of 06-19726294.

Rechtenvrij beeldmateriaal in hoge resolutie

Te downloaden via www.hetboekenschap.nl/beerput